

COGNITIVE PERFORMANCE TEST (CPT) – KORTE INSTRUCTIES ¹

De CPT is gebaseerd op de Cognitive Disability Theory van Allen (1985, 1987, 1990) die zes niveaus ('levels') van cognitief functioneren onderscheidt. De cliënt moet een aantal welomschreven taken verrichten die de therapeut toelaten zijn cognitief niveau te bepalen.

Deze taken zijn:

1. Pillendoos: de cliënt moet twee pillendoosjes klaarmaken, voor één week, met vijf verschillende medicijnen
2. Winkelen: de cliënt moet een geschikte riem (of handschoen) kiezen en betalen
3. Wassen: de cliënt moet zijn handen wassen
4. Toasten: de cliënt moet een boterham roosteren en besmeren
5. Telefoneren: de cliënt moet telefonisch informeren naar de prijs van een liter verf
6. Aankleden: de cliënt moet een geschikte regenjas en hoed selecteren en aantrekken
7. Reizen: de cliënt moet iets aanwijzen (bv. een trap) en moet daartoe een route volgen m.b.v. een plan

De CPT prestatiepatronen voor elk van deze cognitieve niveaus zijn de volgende:

- level 6: efficiënte en foutloze uitvoering.
- level 5: lichte werkgeheugen/executieve functie-beperkingen. De uitvoering is mogelijk traag of inefficiënt. Er worden misschien ook fouten gemaakt, die wel verbeterd kunnen worden.
- level 4: duidelijke werkgeheugen/executieve functie-beperkingen. De cliënt blijft zich wel bewust van het einddoel, maar kan niet alle taakdetails en contextuele aanwijzingen correct verwerken en kan afleiders niet negeren. Taakvereenvoudiging of cueïng is nodig.
- level 3: ernstige werkgeheugen/executieve functie-beperkingen: de cliënt verliest het einddoel uit het oog, maar kan wel - op basis van zijn procedureel geheugen - vertrouwde testmaterialen hanteren.
- level 2: de cliënt raakt de voorwerpen aan of houdt hen vast, maar hij kan ze niet hanteren.

Verloop

Bij elke taak biedt de therapeut aanvankelijk de volledige taak aan, in al zijn complexiteit².

Indien de cliënt ze niet vlot en/of foutloos kan uitvoeren, kan de therapeut hulp bieden door:

- algemene cues (aanwijzingen): bijv. "Wat doe je eerst?", "Wat doe je nu?", "Doe wat je het beste lijkt." "Werk het af."
- specifieke cues: echt zeggen wat de cliënt moet doen, bijv. "Steek het brood in de toaster."
- taakvereenvoudiging, bijv. door de cliënt niet met vijf medicijnflesjes te laten werken, maar slechts met twee.
- demonstratie: voordoen wat van de cliënt verwacht wordt, bv. een handschoen aantrekken.

De therapeut moet weten wanneer hij hulp biedt en welke soort hulp hij geeft. Hij moet de cliënt aanvankelijk genoeg tijd geven om de taak zelfstandig uit te proberen voeren, eventuele fouten zelf op te merken en te corrigeren. Indien de cliënt hier niet in slaagt, is het de bedoeling dat de therapeut progressief hulp biedt (meer bepaald: eerst algemene aanwijzingen geeft, nadien ev. specifieke aanwijzingen geeft, zorgt voor een vereenvoudigde taakopstelling of demonstreert wat de cliënt moet doen). In de testprotocollen worden deze procedures omschreven.

Naarmate de therapeut meer hulp moet bieden, zakt de maximale score die gegeven kan worden.

De therapeut moet ook weten wanneer de cliënt met een taak mag stoppen. Hij moet een cliënt die problemen heeft met de uitvoering, niet altijd laten verder doen tot de taak correct is uitgevoerd. Zodra hij zicht heeft gekregen op het typisch prestatiepatroon van de cliënt (en zodoende het level kan bepalen), kan de opdracht afgerond worden.

¹ Deze instructies zijn gebaseerd op: Theresa Burns, Cognitive Performance Test, Manual 2006

² Wanneer de therapeut vermoedt dat de cliënt op level 3 of lager functioneert, kan hij de subtesten in het midden van elk test-protocol of aan de 'vereenvoudigde taakopstelling' beginnen.

Bijvoorbeeld:

- *Winkelen*: de cliënt kan een paar handschoenen nemen en betalen, maar niet gelijktijdig letten op de maat, de prijs en de beschikbare hoeveelheid geld in de portefeuille. Eens de therapeut dit patroon identificeert, wordt de selectie van een verkeerde grootte of betaling van de verkeerde prijs niet verbeterd en wordt de taak beëindigd.
Conclusie: de cliënt kan de taak niet zelfstandig uitvoeren, maar bereikt het voornaamste doel na taakvereenvoudiging. => level 4
- *Telefoneren*: de cliënt komt er – ook na de nodige hulp - niet toe een winkel op te bellen, maar kan nog wel willekeurig toetsen indrukken op een telefoontoestel.
Conclusie: de cliënt kan het voornaamste doel niet bereiken, maar kan nog wel voorwerpen hanteren => level 3.

Hoeveel en welke taken kiezen?

Hoe meer taken men scoort, hoe betrouwbaarder de totaalscore wordt. Vier taken zijn een absoluut minimum.

Als men vijf taken scoort, laat men best de taken *Aankleden* en *Reizen* vallen. *Reizen* scoort vaak wat hoger dan de andere taken, *Aankleden* wat lager, zodat beide taken elkaar wat compenseren.

(Large) Allen Cognitive Level-Screen

Op de CPT-scorebladen is ook ruimte voorzien voor het noteren van de score van de (Large) Allen Cognitive Level-Screen (LACLS). Dit screeningsinstrument wordt vaak afgenomen in combinatie met de CPT. Denk er echter aan dat het slechts om een screening gaat, die nogal eens vals positieve of negatieve resultaten oplevert.

Routine Task Inventory-interview

De CPT scorebladen bevatten ook een opsomming van gebieden die relevant zijn voor een RTI -interview. Zulk interview kan door ervaren therapeuten afgenomen worden om de prestatiepatronen te ontdekken bij routinetaken (ADL-IADL).

PILLEDOOS

Startopstelling: Leg de 2 pillendoosjes met de deksels open voor de cliënt. Leg de ‘avonddoos’ voor de ‘ochtendoos’. Laat 2,5 cm tussen de doosjes. Zet de eerste 4 pillenflpjes op volgorde (zie verder) van links naar rechts (wat links is voor cliënt) achter de pillendoosjes met het etiket gericht naar de cliënt. De 5de fles (Zeefex) wordt enkel gebruikt voor de vereenvoudigde taakopstelling.

Opmerking:

- De opstelling voor Arthrix is juist als er geen pillen in de doos worden gelegd. Level 5,5 kan gehaald worden, als deze pillen in de doos gestoken worden; maar na een cue om de fles te controleren, er weer uit genomen worden of als de cliënt zegt dat hij ze enkel gebruikt indien nodig.
- De opstelling voor Thinifa is juist, als 2 pillen in elk van deze vakjes gelegd worden: maandag-, woensdag- en vrijdagochtend en als de 2 resterende pillen in de fles blijven. Level 5,5 kan gehaald worden, als de resterende 2 pillen in het zondag-vakje gelegd worden. Maar als aangegeven wordt om de fles te controleren, kan de persoon de zondag-pillen eruit nemen of zeggen dat hij ze de week erna zou gebruiken. De 5,0 scores worden met dezelfde correcties gegeven, als de persoon specifiekere cues nodig heeft (bijv. fouten in dagen of aantal pillen).
- De opstelling voor Flomoxafen is juist, als 2 pillen in elk ochtendvakje gelegd worden en als 2 pillen in elke avondvakje gelegd worden.

Fles # 1: (10 oranje) **Fluidia:** 1 tablet elke ochtend tegen vocht ophouden
Fles # 2: (10 geel) **Arthrix:** 1 tablet als het nodig is tegen pijn; niet meer dan 8 in 24u.
Fles # 3: (8 roos) **Thinifa:** 2 pillen om de dag, 's ochtends (begin met maandag). Neem tot ze op zijn.
Fles # 4: (30 blauwe) **Flomoxafen:** 2 tabletten twee keer per dag tegen infectie
Fles # 5: (14 wit) **Zeefex** (gebruik enkel voor opstelling samen met Fluidia): 2 tabletten vóór het slapengaan

Start-opdracht: Dit is een test om te zien hoe je omgaat met nieuwe medicijnen. Hier zijn 4 nieuwe medicijnen en hier zijn de pillendoosjes. Deze is voor 's ochtends (wijs ochtend-pillendoos) en deze is voor 's avonds (wijs avond-pillendoos). Leg medicijnen voor één week klaar. Volg de aanwijzingen op de flessen. (Wijs naar alle flessen.) Begin met deze. (Wijs naar Fluidia.)

U mag deze tekst ,of elk onderdeel ervan, één of twee keer herhalen. Laat de cliënt de 4 flessen proberen voordat u fouten aanduidt.

Level 6: Volgt de richtlijnen op elk etiket, plaatst de pillen juist in de vakjes volgens aantal pillen en dagen van de week. Kan zichzelf corrigeren; therapeut geeft geen cue.

Als de cliënt fouten maakt, geef dan eerst algemene cue's en nadien – indien nog nodig – specifieke cue's. Geef een cue voor één fles per keer en zeg de naam van het medicijn. Cue elke fles die correctie nodig heeft. Eens de cliënt een specifieke cue nodig heeft, ga niet terug naar algemene cues en scoor level 5,0 of lager.

Algemene cue: Controleer de ... (Fluidia, Arthrix, Thinifa, Flomoxafen)-fles en verbeter wat u gedaan hebt. U mag naar de fles wijzen of een verbale cue geven over de kleur van de pillen.

Level 5,5 Volgt richtlijnen van elk etiket, plaatst pillen in vakjes volgens aantal pillen en dagen.
 Heeft verbale cue nodig om specifiek medicijn(en) te controleren, therapeut geeft **enkel** de naam van het medicijn met de fout.
 Geef een cue om elk medicijn met een fout te controleren, 1 fles per keer
 Corrigeert fout(en) met **algemene** cue(s)

Specifieke cues:

- Controleer de (Fluidia, Arthrix, Thinifa, Flomoxafen) fles en verbeter de dagen van de week.
- Controleer de (Fluidia, Arthrix, Thinifa, Flomoxafen) fles en verbeter het aantal pillen.
- Controleer de (Fluidia, Arthrix, Thinifa, Flomoxafen) fles en verbeter het tijdstip van de dag.
- Controleer de Arthrix fles en zeg me wat “als het nodig is” betekent. Zou je de pillendoos gebruiken?

- Level 5: Volgt richtlijnen van elk etiket, plaatst pillen in vakjes volgens aantal pillen en dagen van de week. Heeft specifieke verbale cue nodig om specifiek medicijn(en) **en** specifieke fout(en) te controleren, therapeut geeft de naam van het medicijn en de fout(en); geef een cue voor elk medicijn per keer. Corrigeert met specifieke verbale cue voor specifiek medicijn **en** aantal pillen en / of dagen van de week of tijdstip van de dag.
- Level 4,5: Probeert richtlijnen van elk etiket te volgen. Heeft Fluidia juist. Maakt fout(en) met één of alle andere 3 flessen; **kan niet corrigeren met cue(s) om te controleren.**
- Level 4: Legt een paar pillen in een paar dozen (probeert niet de richtlijnen op het etiket te volgen, therapeut geeft geen cue om te verbeteren. OF Niet in staat om Fluidia te corrigeren, nadat hij de richtlijnen op het etiket probeerde te volgen en na de cues om te corrigeren.

Als de cliënt de taak niet kan starten of niet met alle flessen bezig is, ondanks herhaling van de richtlijnen, ga dan verder met een **vereenvoudigde taakopstelling**: verwijder alle medicijnen behalve Fluidia en zet Zeefex erbij. (*Cliënt moet enkel Zeefex doen, als Fluidia al beëindigd was.*)

Lees de richtlijnen op deze flessen en leg de pillen in de juiste pillendoos.

U mag dit een keer herhalen of de aandacht van de cliënt terug op de flessen / de ochtend- of avonddoosjes / de richtlijnen op de flessen richten.

- Level 4,5: Volgt richtlijnen van elke fles en legt pillen juist. OF Heeft specifieke verbale cue nodig om specifieke medicijn(en) **en** specifieke fout(en) te controleren; therapeut geeft naam van medicijn(en) en fout(en). Cue één medicijn per keer. Corrigeert fout(en) met specifieke cue(s).

Als de cliënt fouten maakt: geef dan een **specifieke cue** (u mag daarbij wijzen naar de fles of verwijzen naar de kleur van de pillen):

- Controleer de (Fluidia, Zeefex) fles en verbeter de dagen van de week.
- Controleer de (Fluidia, Zeefex) fles en verbeter het aantal pillen.
- Controleer de (Fluidia, Zeefex) fles en verbeter het tijdstip van de dag.

Level 4: Legt een paar pillen in dozen met een zekere juistheid.

OF indien u zegt: **Leg één pil (wijs naar Fluidia) in elk vakje (wijs naar pillendoos).**

Heeft een specifieke verbale cue nodig om taak te beginnen en legt een paar pillen juist in een paar vakjes.

Level 3,5 : Schudt pillen uit flesjes of legt een paar pillen willekeurig in vakjes of leest etiket.

Level 3: Raakt testmaterialen aan of raakt ze niet aan.

WINKELLEN (versie met handschoenen)

Materiaal

- Een portefeuille met een vak met een rits voor munten en een open vak voor briefjes. In het vak voor briefjes steekt u 1 briefje van 5 euro. In het vak voor munten steekt u 2 munten van 1 euro, 1 van 50 cent, 2 van 20 cent, 1 van 5 cent en 5 van 1 cent.
- Zes paar handschoenen: 2 met maat small, 2 maat medium, 2 maat large, allemaal in dezelfde donkere kleur/stijl. (bijv.: bruine stoffen tuinhandschoenen). Aan elk paar handschoenen hangen etiketten met de maat en de prijs van het paar. De handschoenen zijn per paar samengebonden aan de pols en kunnen zo gepast worden door de cliënt.

Startopstelling

Leg de handschoenen op een tafel, in setjes van twee van small naar large, voor de cliënt. De paren van € 9,59 liggen bovenop de paren van € 6,79 van dezelfde maat. Leg de portefeuille op de tafel.

Eerste richtlijnen: Ik wil zien hoe je omgaat met geld als je gaat winkelen. Ik wil dat je handschoenen koopt. (Wijs naar de handschoenen en.) Hier is een portefeuille met wat geld in. (Geef de portefeuille aan de cliënt.) Kies een handschoenen die je past en die je kan kopen met het geld in de portefeuille. (Wijs naar de portefeuille.) Betaal me dan het juiste bedrag voor de handschoenen . (U mag dit een keer herhalen.)

Als de cliënt meteen de portefeuille opent, stel dan voor dat hij het geld eruit neemt en op tafel legt.

Level 6: Bepaalt hoeveel geld er in de portefeuille zit en controleert de prijskaartjes voordat hij kiest. Hij selecteert een handschoenen van € 6,79 die past (past hem of zegt iets over de maat, zoals "Dit is mijn maat." Of hij kan vragen of dit zijn maat is na betaling), en betaalt exact € 6,79.

Als de cliënt weet dat er niet genoeg geld is voor de bovenste handschoenen, maar niet weet niet wat hij moet doen, zeg dan dat hij naar de andere handschoenen moet kijken (en geef hem score level 5 of lager volgens prestatie).

Als de cliënt handschoenen van € 9,59 kiest en tijdens het betalen ziet dat er niet genoeg geld is, maar niet weet wat hij moet doen, zeg hem dan naar de andere handschoenen te kijken (en geef hem score level 5 of lager volgens prestatie).

Level 5: Kiest handschoenen die passen, kijkt in de portefeuille, neemt al het geld (met of zonder cueïng), ziet dat er te weinig geld is voor de voorste handschoenen en of, als de handschoenen van € 9,59 gekozen werden, kan de handschoenen van € 9,59 wisselen, betaalt met zes euro en kleingeld.

Eén of meer van de volgende zaken gelden:

- Heeft verbale cue nodig om naar de handschoenen achteraan te kijken;
- Kiest eerst de handschoenen van € 9,59;
- Kijkt niet eerst in de portefeuille voordat hij kiest;
- Controleert de portefeuille voordat hij kiest. Maar hij begint te kiezen zonder na te gaan hoeveel geld er beschikbaar is;
- Heeft cueïng nodig om al het geld in de portefeuille te vinden.

(Indien nodig, zeg de cliënt dat er kleingeld is of dat er briefjes in de portefeuille zitten)

Level 4,5: Scoor hier als de cliënt zoals hierboven presteert. Hij kiest echter handschoenen die duidelijk niet passen (besteet geen aandacht aan maat, past ze niet, handschoenen zijn te klein/groot).

Scoor hier als de cliënt voor handschoenen betaalt die nog op tafel liggen en niet voor de gekozen handschoenen .

Als de cliënt handschoenen van € 9,59 kiest en de fout niet ziet of verbetert tijdens het kiezen (hij zegt niet dat hij niet genoeg geld heeft of kan de handschoenen niet verwisselen als hij verwezen wordt naar andere handschoenen), zeg: **Je hebt niet genoeg geld voor deze handschoenen.** Verwissel de handschoenen voor de cliënt en ga door met de volgende zin waarin je zegt dat hij moet betalen.

Als de cliënt handschoenen past en dan stopt of zijn keuze teruglegt en niet betaalt, kies dan een juiste maat van de goedkope handschoenen en ga door met de volgende zin:

Betaal voor deze handschoenen . Ze kosten 6 euro 79 cent. (U mag dit een keer herhalen.)

Wijs of breng de cliënt terug naar de portefeuille indien nodig. Geef de portefeuille niet aan.

Level 4: Selecteert handschoenen, kijkt in de portefeuille voor geld (help bij het verzamelen van al het geld als de cliënt in de portefeuille begint te kijken, maar moeilijkheden ondervindt), betaalt zes euro. (Kan ook wat kleingeld geven, maar het is niet nodig dit hier te scoren.) (Cliënt moet de zes euro aangeven, aanwijzen of scheiden. De therapeut kan zijn hand uitsteken voor het geld.)

Eén of meer van het volgende geldt:

- Herkent fout niet in prijskeuze;
- Handschoenen moeten voor hem/haar verwisseld worden;
- Heeft verbale aanwijzingen nodig om te betalen na de keuze; (Doet geen aanzet tot betalen zonder aanwijzing om te betalen)
- Betaalt voor handschoenen op tafel in plaats van de gekozen handschoenen.

Level 3,5: Kiest handschoenen, kijkt in de portefeuille en telt/beheert het geld, maar is niet in staat om de zes euro te betalen (betaalt helemaal niet of betaalt het verkeerde bedrag met of zonder kleingeld, betaalt enkel met kleingeld).

Level 3: Neemt handschoenen en past ze. Kijkt niet in de portefeuille als hem gezegd wordt te betalen.

Als de cliënt niet in staat is om een keuze te maken, geef **concrete aanwijzingen** (en score level 4 of lager), zeg: **Kies handschoenen die je passen.** (Dit mag u een keer herhalen.)

Als de cliënt handschoenen van € 9,59 past, geef hem dan goedkope handschoenen en vraag om betaling.

Als de cliënt goedkope handschoenen past, laat hem die dan uitdoen en vraag om te betalen: **Betaal me voor deze handschoenen . Ze kosten 6 euro 79 cent.** (Dit mag u een keer herhalen.)

Level 4: Selecteert handschoenen die passen en betaalt € 6 en kleingeld als hem gevraagd wordt te betalen.

Taakvereenvoudiging: Als de cliënt niet in staat is om te kiezen, selecteer de juiste handschoenen van € 6,79 en geef deze aan de cliënt. Zeg: **Probeer deze eens.** (Dit mag u een keer herhalen.)

Als de cliënt de handschoenen past, laat hem ze dan weer uitdoen en op tafel leggen en wijs naar de prijs. Ga dan verder met de volgende zin: **Betaal me voor de handschoenen. Ze kosten 6 euro 79 cent.** (Dit mag u een keer herhalen.)

Leid de cliënt terug naar de portefeuille, indien nodig.

Level 3,5: Kan de handschoenen passen wanneer hij begeleid wordt. Zoekt naar geld in de portefeuille. (Help met het vinden van de briefjes). Betaalt zes euro.

Level 3: Past de handschoenen. Betaalt geen zes euro (kan in de portefeuille kijken en het geld vastnemen)

Level 2: Neemt de handschoenen als die aangegeven worden, past ze niet.

Level 1: Neemt de handschoenen niet als die aangegeven worden.

WASSEN

- Materiaal:**
- een lavabo
 - een tafel (en stoel) (ongeveer 3m van de lavabo)
 - een open doos van ongeveer 35 cm op 15 cm met:
 - 1 stuk zeep (uitgepakt)
 - 1 kleine fles aftershave (groen of blauw)
 - een tandenborstel
 - tandflos
 - een kam.

Laat de cliënt zitten of staan met zijn rug naar de lavabo.

Plaats de doos voor de cliënt.

Start-instructies: Hier zijn de aanwijzingen voor de volgende taak; luister goed. Ik wil dat je je handen wast, alsof je buiten in de tuin hebt gewerkt. Neem wat je nodig hebt uit deze doos. (Wijs naar de doos.) En gebruik wat je nodig hebt in deze kamer.

Dit mag u een keer herhalen.

Als de cliënt naar een lavabo vraagt, zeg hem dan dat hij die in de kamer moet vinden. (Als de cliënt vaag is, herhaal dan dat hij kan gebruiken wat hij nodig heeft in deze kamer.)

Level 5: Neemt zeep uit de doos, vindt lavabo, draait de kraan open, maakt handen nat, zeept handen in, spoelt handen af, draait de kraan dicht, droogt zijn handen af.

Level 4,5: Scoor hier als de prestatie zoals hierboven is, maar één van het volgende geldt:

- Heeft bijkomende verbale of visuele aanwijzingen nodig om naar de lavabo te gaan (wijs de lavabo aan, indien nodig);
- laat het water lopen;
- handdoek moet aangewezen worden om handen af te drogen.

Als de cliënt enkel doet alsof hij de taak uitvoert, zeg hem dan dat hij de taak écht moet uitvoeren.

Als de cliënt niets doet of in de doos rommelt en niet naar de lavabo zoekt, geef dan **specifieke aanwijzingen:** Ik wil dat je je handen wast. De zeep ligt in de doos. (Wijs naar de doos.) De lavabo is achter je. (Wijs naar de lavabo.)

Dit mag u een keer herhalen.

Als de cliënt naar de lavabo zoekt en de zeep niet neemt, zeg: Denk eraan de zeep te nemen.

Als de cliënt naar de lavabo begint te zoeken, maar hem niet vindt, zeg: De lavabo hangt achter je/ginder. (Wijs naar de lavabo; scoor level 3,5, als de derde cue nodig is.)

Level 4: Neemt zeep, gaat naar de lavabo, draait de kraan open, maakt handen nat, gebruikt zeep op handen, spoelt handen af, droogt handen af, heeft niet meer dan twee aanwijzingen nodig om naar de lavabo te gaan. (Wijs naar de handdoeken, als de cliënt moeilijkheden heeft om ze te vinden)

Level 3,5: Gaat naar de lavabo, draait de kraan open, maakt handen nat, zeept handen in, droogt handen af, doet of heeft één van de volgende zaken nodig:

- Neemt de zeep niet, nadat u hem gezegd hebt dit te doen. (Breng de zeep dan naar de lavabo voor de cliënt en leg ze op de lavabo.)

- Heeft derde cue nodig om naar de lavabo te gaan;
- Heeft verbale cueïng nodig om het handenwassen te beëindigen.

Als de cliënt niet in staat is om het handenwassen te beëindigen met de bovenstaande cues, gebruik dan **specifieke, verbale opdrachten** (en zie score Level 3).

Level 3: Gaat naar de lavabo en voert # 1, # 2 en # 3 (hieronder vernoemd) uit.
Eén of meer van de volgende geldt:

- Beëindigt het handenwassen niet zonder verbale opdrachten;
- Blijft doorgaan met handen te wassen;
- Wast andere dingen dan zijn handen.

Als de cliënt in de doos blijft rommelen, (doet niets nadat specifieke aanwijzingen gegeven werden), of als hij niet in staat is om naar de lavabo te gaan met de extra cue, zeg: **Kom met mij mee naar de lavabo.** (Begeleid hem of laat hem volgen naar de lavabo.) **Was je handen met deze zeep.** (Toon de zeep aan de cliënt.)

U mag dit een keer herhalen.

Als de cliënt de zeep niet neemt maar zijn handen begint te wassen, leg de zeep op de lavabo.

Als de cliënt niets doet, zie aanwijzingen hieronder om de kraan te openen.

Level 3: (doet # 1, # 2 en # 3):
1: Probeert de kraan te openen of zet de kraan open. (Om dit te scoren, moet de cliënt het initiatief nemen)
2 Maakt zijn handen nat.
3 Droogt zijn handen af. (Wijs naar de handdoek of geef hem aan, indien nodig.)

Level 2: Scoor hier als de cliënt de drie bovenstaande stappen niet uitvoert met verbale aanwijzingen, maar er ten minste één uitvoert.

Als de cliënt de kraan niet zelf opent, zet de kraan open. Zeg: **Was je handen.** (Toon de zeep aan de cliënt.)

U mag dit een keer herhalen.

Level 2: Elke zinvolle motorische reactie op de zeep, het water of de lavabo. (Neemt de zeep, legt ze neer of geeft ze terug, maakt zijn handen nat, probeert de kranen.)

Level 1: Geen zinvolle reactie op de zeep, het water of de lavabo.

TOAST

- Materiaal:** Tafel met het volgende op:
 Broodrooster met de stekker ervoor gelegd (niet inbegrepen)
 1 brood (niet inbegrepen)
 Boter in een afgedekt botervlootje (niet inbegrepen)
 1 pot confituur (niet inbegrepen)
 1 pot mosterd (niet inbegrepen)
 1 klein bord
 Bestekbak met bestek:
- 1 botermes
 - Een kleine klopper of spatel
 - Een aardappelmesje
 - Een lepel
 - Een paar maatlepels

Startopstelling:

Er is een stopcontact ongeveer 3 m. achter de tafel, zodat de broodrooster verzet moet worden om hem te kunnen insteken. Hou een vrije werkruimte naast het stopcontact. De tafel moet zodanig geplaatst worden, dat de tafel achter de cliënt staat als hij voor het stopcontact staat.

Startinstructies: Deze volgende test gaat over eten klaarmaken. Rooster een boterham en smeer er daarna boter en confituur op. Het materiaal ligt op deze tafel. (Wijs naar het materiaal.)

U mag dit een keer herhalen.

Als de cliënt naar een stopcontact vraagt of er een zoekt, zeg waar het is of wijs het aan.

Level 5: Zoekt of vraagt naar het stopcontact, verzet de broodrooster naar het stopcontact, steekt hem in, steekt brood in de broodrooster, duwt het hendeltje naar beneden, wacht totdat de boterham eruit springt of laat hem springen, doet er boter op met het mes.

Opmerking: Of er al dan niet confituur wordt gesmeerd, wordt niet gescoord.

Als de cliënt het brood in de broodrooster begint te steken zonder de de stekker in het stopcontact zit, zeg: **Je moet het brood echt roosteren.**

Level 5: Als de cliënt daarna verdergaat en alle taak-onderdelen, die hierboven zijn vernoemd, uitvoert.

Als de cliënt niet naar het stopcontact vraagt of zoekt, zie de aanwijzingen voor de vereenvoudigde taakopstelling.

Als de cliënt de broodrooster verzet en insteekt, maar niet verdergaat (vraagt: 'Wat nu?' of stopt), geef de startinstructies nog eens (en scoor level 4 of lager); of ga verder met de vereenvoudigde taakopstelling.

Als de cliënt het brood begint te besmeren zonder het te roosteren, onderbreek hem dan en zeg hem het brood eerst te roosteren. (Of u laat de cliënt toe het brood in te smeren en kies score level 4 als een alternatieve doelgerichte prestatie)

Als de cliënt moeilijkheden heeft om het hendeltje te vinden, wijs het dan aan en zeg: **Zoek je hiernaar?** (Zeg de cliënt niet wat hij ermee moet doen.)

Als de cliënt niet verdergaat, nadat de toast eruit gesprongen is, zeg: **Je mag hiermee stoppen.** (En scoor level 4 of lager)

- Level 4: Steekt brood in de broodrooster, duwt het hendeltje naar beneden, wacht totdat de toast eruit springt of laat hem springen, doet er boter of confituur op met het mes of de lepel.
Doet ook één van de volgende of moet ze laten doen:
- Begint met insmeren, maar doet zoals hierboven beschreven als hem gezegd wordt het brood te roosteren;
 - Het hendeltje moet aangewezen worden;
 - De eerste aanwijzingen moeten herhaald worden na de opstelling van de broodrooster;
 - Heeft een verbale cue nodig om de taak te beëindigen, als de toast eruit gesprongen is.

Level 3,5: Scoor hier als de cliënt de taak niet afwerkt, nadat de toast opgesprongen is en de cue om te stoppen gegeven werd.

Vereenvoudigde taakopstelling als de cliënt niet begint met toosten (of geen stopcontact vraagt of zoekt):

Zet de broodrooster in het werkgebied en steek hem in het stopcontact. Leg een snee brood, het botervlootje zonder deksel en de bestekbak met bestek naast de broodrooster.

Specifieke cue: **Maak een snee toast. Doe er daarna boter op.** (U mag dit een keer herhalen.)

Level 4 voert nu de criteria van level 4 uit zoals hierboven beschreven

Als de cliënt moeilijkheden heeft met het roosteren, gebruik cueïng, verbale aanwijzingen of demonstraties (en scoor level 3,5 of lager afhankelijk van de prestatie en het type hulp).

- Level 3,5: Steekt brood in de broodrooster, duwt het hendeltje naar beneden, wacht totdat de toast opspringt of probeert het te laten opspringen of het brood eruit te krijgen. (Help hiermee indien nodig). Kiest een mes of lepel uit de bestekbak, besmeert de toast.
Heeft cueïng nodig met één of meer van de volgende:
- Het initiatief om het brood in de broodrooster te steken;
 - De toast uit de broodrooster nemen;
 - Besmeren.

Als de cliënt niet in staat is om de opeenvolgende handelingen uit te voeren, gebruik **specifieke verbale aanwijzingen of demonstraties** (en scoor level 3 of lager).

- Level 3: # 1 Steekt brood in de broodrooster;
2 Neemt toast uit de broodrooster;
3 Gebruikt een mes om boter uit het botervlootje te nemen en besmeert de toast.
Heeft één of meer van het volgende nodig:
- Brood aangeven
 - Verbale aanwijzing om het brood in de broodrooster te steken;
 - Mes aangeven;
 - Verbale aanwijzing om de toast te besmeren;
 - Demonstratie voor # 1, # 1 of # 3. Gebruik uw eigen snee brood en laat de cliënt nadoen met zijn sneetje.

- Level 2: Scoor hier als de cliënt 1 of 2 of 3 stappen hierboven vermeld uitvoert of als hij minstens 1 van de volgende zaken doet:
- Neemt het brood als het aangegeven wordt;
 - Neemt het mes als het aangegeven wordt.

Level 1: Neemt het brood of mes niet als het aangegeven wordt. Neemt de toast niet uit de broodrooster.

TELEFONEREN

Materiaal (niet inbegrepen):

- Een telefoon, bureaustijl, aangesloten (indien nodig een toestel met grote toetsen voorzien)
- Een Gouden Gids (eventueel: een vergrootglas of leesbril)
- Een notaboekje en een pen
- Witte kaartjes met verschillende telefoonnummers van doe-het-zelf-winkels. (Verschillende nummers worden gebruikt om te vermijden dat steeds dezelfde winkel wordt gebeld en dat lijnen bezet zijn, enz.. Geef telkens een ander kaartje.)
- Op elk kaartje staat in grote zwarte letters:

Doe-het-zelf-winkel (1ste regel),
Telefoonnummer met zonenummer (2de regel),
1 liter witte verf (3de regel).

Startopstelling:

Laat de cliënt aan een tafel zitten met de telefoon voor hem. Leg het telefoonboek links van de telefoon en het notaboekje en de pen rechts. Hou de kaartjes bij tot ze nodig zijn. Het notaboekje en de pen hoeven niet gebruikt te worden, maar adviseer de cliënt het nummer op te schrijven, als hij moeilijkheden heeft het te lezen in het telefoonboek. Aangezien scores afhangen van het gebruik of niet-gebruik van het telefoonboek, vertel de cliënt dat hij het boek moet gebruiken in het geval dat hij het inlichtingnummer wil bellen. Voordat de taak begint, vraag de cliënt of hij een bril draagt en laat hem opzetten. Gebruik het vergrootglas of de leesbril indien nodig.

Opmerking: Als de cliënt het nummer vindt en vraagt of hij het moet gebruiken, geef een verbale cue zoals “doe wat jij denkt”. Als de cliënt een juist nummer heeft gekozen, scoor level 5 als hij doorgaat met de taak. Als de cliënt niet doorgaat na de verbale cue, bevestig de keuze van het telefoonnummer en zie score level 4 als hij doorgaat met de taak. Als de cliënt een fout nummer gekozen heeft, zeg dan dat hij uw nummer gebruikt i.p.v. het zijne en geef het hem (zie aanwijzingen hieronder). Wanneer een cliënt een geslaagd telefoontje doet, vraag hem hoeveel de winkel vraagt. Zo kan hij scoren op het doorgeven van informatie.

Als de cliënt vraagt van welke soort verf hij de prijs moet vragen, mag u ‘gewone muurverf’ zeggen of eender welke verf nemen waarnaar hij wil vragen. Voeg deze bijkomende informatie niet toe aan de aanwijzingen; de cliënt kan vaak zelf bedenken wat hij moet vragen.

Startopdracht: Deze volgende taak gaat over het telefoongebruik. Ik wil dat je de telefoon gebruikt om te weten hoeveel 1 liter witte verf kost. U mag dit een keer herhalen. Ga verder met specifieke aanwijzingen als er geen reactie is (zie verder).

Level 6: Gaat direct naar de rubriek ‘doe-het-zelf’ of ‘verf’ in de Gouden Gids. Toetst het nummer zonder problemen (Mag een keer terug intoetsen). Begrijpt zonenummers (kan om verduidelijking vragen). Krijgt informatie en geeft ze door. Als de lijn bezet of buiten werking is, besluit hij naar een andere winkel te bellen (zonder aanwijzingen).

Level 5: Zoekt het nummer van een doe-het-zelf/verfwinkel op in het telefoonboek. Belt de winkel. Krijgt informatie en geeft informatie of delen ervan door.

Eén of meer van het volgende geldt:

- Heeft problemen om het telefoonboek te gebruiken, maar vindt het nummer zonder hulp (gaat niet direct naar verf/doe-het-zelf-gedeelte, is traag in het kiezen van een geschikt nummer);
- Heeft herinnering nodig of cues om zonenummer te draaien (niet enkel bevestiging);
- Heeft problemen om van het boek naar de telefoon te gaan bij het toetsen (toetst meer dan twee keer; toetst een keer maar hercontroleert het nummer meer dan twee keer);
- Heeft specifieke aanwijzingen nodig;
- Heeft aanwijzingen nodig om naar een andere winkel te bellen, als de lijn bezet is.

Level 4,5: Scoor hier als de cliënt doet zoals hierboven beschreven, maar de verkeerde vraag stelt (d.w.z. niet vraagt hoeveel de verf kost); of als de cliënt doet zoals hierboven, maar bevestiging van het gekozen nummer nodig heeft.

Als de cliënt niet weet wie hij moet bellen (kijkt niet in de juiste delen van het telefoonboek of zegt dat hij niet weet wie hij moet bellen), geef **specifieke aanwijzingen**: Zoek het nummer voor een doe-het-zelf-winkel in het telefoonboek op en bel ze om de prijs van een liter witte verf te vragen. U mag dit een keer herhalen.

Level 5 : voert criteria van level 5 uit zoals hierboven

Level 4: Is niet in staat een nummer te vinden binnen een redelijke tijd; het nummer moet gegeven worden. Voert criteria van level 4 uit (zie verder).

Als de cliënt het nummer niet kan vinden, geef het dan. Zeg: Hier is het nummer van een doe-het-zelf-winkel. Bel ze om de prijs van een liter witte verf te vragen. (Geef een kaartje aan de cliënt of hou het voor hem vast naast de telefoon)
U mag dit een keer herhalen.

De cliënt mag 3 keer proberen het nummer in te toetsen, maar stop met het laten intoetsen als de cliënt grote moeilijkheden ondervindt bij de eerste of tweede poging.

Als de cliënt het nummer begint in te toetsen zonder de hoorn op te nemen, zeg hem dan dat hij echt moet bellen en de hoorn moet opnemen.

Opmerking: Tijdens het intoetsen kan de cliënt vragen of hij de titel (d.w.z. doe-het-zelf-winkel) of het schuine streepje moet intoetsen wegens weinig gebruik van symbolische informatie. Help dit te verduidelijken (zeg hem enkel de nummers in te toetsen).

Level 4: Toetst het nummer in. Vraagt iets omtrent verf. Geeft de info door of delen ervan.

Opmerking: Geef verbale ondersteuning als de cliënt niet goed kan wachten tot de telefoon wordt opgenomen of als hij 'op wacht' wordt gezet (interpretatie van niet-visuele gebeurtenissen). Gebruik cueïng als de cliënt het initiatief om te bellen niet neemt.

Level 3,5: Doet het één of het ander:

- Toetst het nummer in , maar stelt geen volledige vraag of stelt helemaal geen vraag.
- Toetst 2 opeenvolgende getallen van het nummer en stopt of toets de resterende nummers verkeerd in.

Level 3: Duwt op de knoppen, maar toetst geen 2 opeenvolgende getallen in.

Als de cliënt niets intoetst, zeg: Toets het nummer in.

U mag het een keer herhalen.

Gebruik daarna demonstratie en zeg het nog een keer, als de cliënt niets doet. U mag 2 demonstraties geven met een interval, om de prestatie te observeren.

Level 3: Toetst nummers in (duwt willekeurig op knoppen).

Level 2: Neemt de hoorn op, maar belt niet.

Als de cliënt niet probeert te telefoneren, geef hem dan de hoorn recht voor hem op ooghoogte en zeg: Neem de hoorn.

U mag dit een keer herhalen. (Geef de hoorn opnieuw aan).

Level 2: Neemt de hoorn, als die aangegeven wordt.

Level 1: Neemt de hoorn niet, als die aangegeven wordt.

AANKLEDEN

Materiaal (niet inbegrepen):

- Een kleerkast of rek met de volgende kleren op kapstokken:
- Een gevoerde, **zware** regenjas voor 1 man en 1 vrouw
- Een niet-gevoerde, **lichte** regenjas voor 1 man en 1 vrouw
- Een kamerjas voor 1 man en 1 vrouw

De lichte jassen zijn dun (plastic) en duidelijk niet geschikt voor de kou. Ze moeten duidelijk de verkeerde keuze lijken. De kleding moet geslachts- en weerspecifiek zijn (volgens kleur en stijl); elk item moet zich duidelijk onderscheiden van de andere items. Hang elk item 5-7,5 cm van elkaar.

Aan één deur van de kleerkast of de muur naast het rek hangen:

- Een strooien hoed voor een man
- Een regenhoed voor een man
- Een plastic regenkapje voor een vrouw
- Een dunne vrouwsjaal
- Een paraplu.

Elk item moet duidelijk zichtbaar zijn. (Optioneel: gebruik de andere deur of de muurruimte aan de andere kant van het rek om een $\frac{3}{4}$ lange spiegel op te hangen).

Laat de cliënt (indien mogelijk) voor de kleren staan.

Startopdracht: Deze test gaat over zich aankleden. Ik wil dat je je aankleedt alsof je buitengaat op een koude, regenachtige dag. Je kan alles gebruiken van wat er hangt. (Wijs langsheen de kleren en items aan de muur.) Er zijn dingen voor mannen en voor vrouwen. Doe het over je eigen kleren aan om naar buiten te gaan op een koude, regenachtige dag.

U mag dit een keer herhalen.

Als de cliënt enkel de juiste jas kiest en aandoet, geef hem dan nog een kans om de accessoires te bekijken. Zeg: **Zou je nog iets uit de kast of van het rek nemen?** (Wijs niet)

Scoor level 5 als de cliënt iets voor op zijn hoofd of een paraplu kiest/aanwijst.

Als de cliënt iets kiest, maar het niet aandoet, zeg dan: **Wat heb ik gevraagd om te doen?**

Level 5: Als de cliënt de juiste jas en hoed heeft gekozen en ze aandoet met deze cue. Als de cliënt ze niet aandoet na deze cue, ga verder met de specifieke aanwijzingen.

Level 5: Kiest de zware regenjas en hoed/kapje voor het juiste geslacht en/of de paraplu en doet hen aan.

Level 4 Doet één van de volgende zaken:

- Selecteert zware regenjas voor het verkeerde geslacht en regenhoedje/sjaal/paraplu en doet hem aan;
- Selecteert ongevoerde regenjas met regenhoedje/sjaal en/of paraplu en doet hem aan;
- Selecteert enkel een jas en doet hem aan (ook als het de juiste jas is, maar zonder hoofdaccessoire);
- Selecteert 2 jassen en doet ze aan;
- Selecteert hoofddekseel dat niet voor de regen is en een jas en doet hem aan.

Level 3,5 : Doet één van de volgende zaken:

- Selecteert een badjas met/zonder hoed/sjaal en doet hem aan;
- Maakt grote fouten in het aankleden (bv. kleding binnenstebuiten of aan foute lichaamsdelen.)

Als de cliënt geen keuze maakt (hij blijft door kleding rommelen of doet niets), geef dan **specifieke aanwijzingen**. Zeg: **Kies een jas en hoofddeksel (of sjaal) voor een koude, regenachtige dag en doe ze aan.**

U mag het een keer herhalen.

Als de cliënt zich niet aankleedt na het kiezen, zeg: **Wat moest je doen met de jas? Toon het me.**

U mag het een keer herhalen.

Level 4: Selecteert een jas en hoed of sjaal (of paraplu) en doet ze aan.

Level 3,5: Selecteert enkel een jas en doet hem aan;
Kleedt zich niet aan na de keuze zonder bijkomende cueing.

Level 3: Selecteert enkel een hoed/sjaal en zet hem op/aan;
Selecteert een badjas met/zonder hoed/sjaal en doet hem aan;
Maakt grote fouten in het aankleden (kleding aan verkeerde lichaamsdelen of binnenstebuiten);
Kleedt zich niet aan na bijkomende cueing.

Als de cliënt geen keuze maakt, zeg: **Doe deze jas aan.** (Geef de jas aan de cliënt)

U mag het een keer herhalen.

Level 3: Doet jas aan.

Level 2: Neemt de jas aan, maar doet hem niet aan.

Als de cliënt de jas niet aanneemt, zeg: **Ik zal je even helpen.** (Doe de jas aan bij de cliënt)

Level 2: Kan positie van armen veranderen om het aankleden te vergemakkelijken.

Level 1: Neemt de jas niet aan, als die aangegeven wordt;
Verandert de positie van zijn armen niet om het aankleden te vergemakkelijken.

REIZEN

Materiaal: (Deze taak is plaats-specifiek, daarom wordt er geen materiaal voorzien.)

- Een eenvoudige kaart met daar op aangegeven: het startpunt, twee kruisende gangen waardoor de cliënt moet lopen en een bepaalde structuur (bijv. een trap) achter een deur aan het einde van de route.
De trap of een andere structuur moet op ongeveer 27m van het startpunt staan. Er moeten 2 bochten zijn om aan de structuur te komen (1 bocht bij de testkamer, 1 bocht bij de kruising, ongeveer 18m van het startpunt). Duid een structuur aan die ongeveer 9m van de kruising ligt. Deze structuur mag niet duidelijk zichtbaar zijn tot de cliënt aan het einde van de route komt (bijv. een trap juist achter een branddeur).
De kaart moet verschillende herkenningspunten aangeven, zoals het startpunt, een punt vlakbij de aangeduide structuur (bijv. Een brandblusapparaat) en de specifieke structuur, bijv. de trap.
- Concrete, geschreven aanwijzingen die beschrijven hoe de structuur bereikt kan worden, in grote letters gedrukt. Hou de zinnen kort. Laat de aanwijzingen beschrijven hoe je naar de structuur kan gaan, maar schrijf niet “hoe je de trap vindt”.
- Een clipbord.

Laat de cliënt aan het startpunt staan. Tijdens de test loopt u juist achter de cliënt, zodat u hem niet de weg wijst. Als de cliënt in een rolstoel zit, kan de therapeut hem duwen terwijl de cliënt de weg wijst.

Startinstructies: Zeg: **Ik wil nagaan hoe je goed je van de ene naar de andere plaats kan gaan.** (Geef de kaart op een clipbord aan de cliënt; de kaart ligt in de juiste richting) **Dit is een kaart van de gangen in dit gedeelte van het gebouw. Kijk of je deze bepaalde trap kan vinden.** (Wijs naar de structuur op de kaart) **We staan hier.** (Wijs naar het startpunt op de kaart.) **Volg de kaart tot deze trap** (wijs opnieuw naar de structuur) **en wijs de trap aan.**

Als de cliënt de structuur niet aanwijst, zeg: **Wijs aan wat je moest vinden** (en scoor level 5 of lager).

Als de cliënt hulp vraagt (bijv. “Waar moet ik naartoe? Ga ik hier in?”), zeg hem dat hij gewoon moet doen wat hij kan (help niet). Ga over naar de geschreven aanwijzingen als de cliënt nu nog niet uit zichzelf verder kan (zie hieronder).

Als de cliënt verkeerd indraait, geef hem de kans om zichzelf te verbeteren door hem een paar meter te laten wandelen in de verkeerde richting. Onderbreek hem niet. Ga over naar de geschreven aanwijzingen indien de cliënt zichzelf niet corrigeert (zie hieronder).

Level 6: Volgt de kaart naar de bestemming en stopt. Wijst naar de structuur. Vraagt niet om hulp (kan eerst om verduidelijking vragen).

Level 5: Volgt de kaart naar de bestemming en stopt maar vraagt om hulp onderweg en/of draait ergens verkeerd in maar verbetert zichzelf.
OF
Volgt de kaart maar gaat voorbij de bestemming of wijst de aangeduide structuur niet aan op het einde van de route.

Als de cliënt met de kaart begint, maar stopt of ergens fout loopt en zichzelf niet verbetert OF als de cliënt niet begint: ruil – aan het startpunt - de kaart voor de **geschreven aanwijzingen**. Zeg: **Ik ga je geschreven aanwijzingen geven. Volg ze tot de trap en wijs de trap aan.** (Lees de eerste zin om het startpunt te bepalen.)

Level 5: Begint met de kaart, maar moet overgaan naar de geschreven aanwijzingen. Volgt deze aanwijzingen tot aan de bestemming en stopt. Wijst de structuur aan.
Begint niet met de kaart, maar volgt de geschreven aanwijzingen tot de aangeduide structuur en stopt. Wijst de structuur aan.

Level 4: Scoor hier als de cliënt de geschreven aanwijzingen volgt, maar de bestemming voorbijgaat (de cliënt kan commentaar geven op de structuur) of de aangeduide structuur niet vindt aan het einde van de route.

Als de cliënt niet in staat is de bestemming te bereiken of ergens verkeerd indraait en zichzelf niet verbetert

Of:

hij begint niet met de geschreven aanwijzingen:

ga met de cliënt verder of terug, naar een punt op ongeveer 4,5 meter voor de kruising. Geef vanaf daar **verbale aanwijzingen** om de bestemming te bereiken. Zeg bijv. (deze zin hangt af van de testfaciliteiten): **Ga rechtsaf, ga door de branddeur en wijs de trap aan.**

Geef de verbale aanwijzingen eventueel twee keer terwijl u wijst.

Level 4: Begint met de kaart of de geschreven aanwijzingen, maar moet naar de verbale aanwijzingen overgaan. Volgt de verbale aanwijzingen om de structuur te vinden.

OF:

begint niet met de kaart of met de geschreven aanwijzingen, maar volgt de verbale aanwijzingen om de structuur te vinden.

Level 3,5: Begint met de verbale aanwijzingen en volgt de juiste route, maar vindt de structuur niet of gaat er voorbij.

Level 3: Begint te wandelen met verbale aanwijzingen, maar volgt de juiste route niet.

Als de cliënt niet begint nadat hij de verbale aanwijzingen heeft gekregen, zeg: **Volg me. (Demonstratie.)**

Level 2: Begint niet met de verbale aanwijzingen, maar volgt de therapeut naar de bestemming of heeft lichamelijke hulp (op het juiste pad leiden) nodig om naar de bestemming te gaan.

Level 1: Cliënt is niet ambulant en kan niet volgen.